

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Кафедра інформаційної, бібліотечної та архівної справи

ЗАТВЕРДЖУЮ
Гарант освітньої програми
Олена РОЩЕНКО
О.Рощенко
04.09 2020 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Проректор з навчальної роботи
Інна СТАШЕВСЬКА
І. Сташевська
01 вересня 2020 р.

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з наукової роботи
Олена ГОНЧАР
О. Гончар
«1» вересня 2020 року

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ

освітньо-наукова програма – «Музичне мистецтво»

спеціальність – 025 Музичне мистецтво

галузь знань – 02 Культура і мистецтво

ступінь вищої освіти – доктор філософії

Харків, ХДАК, 2020

Силабус склала:

Доктор педагогічних наук, професор **Соляник Алла Анатоліївна**

Силабус затверджено на засіданні кафедри інформаційної, бібліотечної та архівної справи

Протокол № «1» від «27» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри інформаційної,
Бібліотечної та архівної справи

Давидова І. О.

Силабус затверджено на засіданні ради факультету музичного мистецтва,
протокол № 1 від «1» вересня 2020 р.

Голова ради факультету, проф.

Большакова Т. В.

1. Загальна інформація про дисципліну

1	Назва дисципліни	Організація та методика НДР
2	Викладач	Соляник Алла Анатоліївна
3	Контактні дані викладача (роб.тел., емейл)	allasolyanik164@gmail.com
4	Статус дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова
5	Рік підготовки	1
6	Семестр	1
7	Лекції (год.)	20
8	Семінарські заняття (год.)	10
	Практичні заняття (год.)	10
9	Самостійна робота (год.)	80
10	Індивідуальна робота (год.)	—
11	Кількість кредитів	4
12	Загальна кількість годин	120
13	Види поточного контролю	поточне опитування, контрольні тестування, реферати, есе-рефлексія
14	Вид підсумкового контролю	екзамен

2. Анотація дисципліни

2.1. Місце дисципліни в програмі навчання

Навчальна дисципліна «Організація та методика науково-дослідної роботи» є обов'язковою для підготовки фахівців за третім — науково-освітнім рівнем вищої освіти, вона формує комплекс загальних та спеціальних компетентностей, необхідних для реалізації науково-дослідної кваліфікаційної праці, поданої на здобуття наукового ступеня «доктор філософії». Курс допоможе аспірантам та здобувачам у засвоєнні знань та набутті навичок реалізації ефективної наукової творчості, сприятиме підвищенню продуктивності роботи над дисертацією, дозволить їм повною мірою реалізувати свої творчі здібності.

У процесі вивчення дисципліни здобувачі мають усвідомити критерії результативності та об'єктивності дослідницької діяльності: правильний вибір теми, коректне визначення об'єкта і предмета, методології і методів дослідження, гіпотези і програми її перевірки, вимог до збору та обробки емпіричного матеріалу, оформлення результатів наукової діяльності у вигляді статей, тез доповідей, дисертації на здобуття наукового ступеня «доктора філософії» та її автореферату. Здобувачі засвоюють вимоги основних нормативних документів, що регламентують процедури атестації науково-педагогічних кадрів, навички самостійної роботи з науковими джерелами, узагальнення емпіричного матеріалу, викладення та редагування наукових текстів, ефективної та раціональної організації дослідницького процесу.

2.2. Пререквізити та постреквізити дисципліни

Навчальна дисципліна «Організація та методика науково-дослідної роботи» має багатовекторні зв'язки з багатьма суспільними навчальними дисциплінами (філософія, наукознавство, загальна психологія, педагогіка та психологія вищої школи, соціальна психологія особистості, соціологія, іміджологія та ін.), а також з інформаційними технологіями, та тими дисциплінами, що сфокусовані на проблемах менеджменту вищої освіти.

Зокрема, засвоєння сутності та функцій методології наукового дослідження, вирішення складної проблеми співвідношення теорії та методології має відбуватися на основі діалектичного методу пізнання, знанні базових філософських законів та категорій. Проблематика курсу, пов'язана із засвоєнням специфіки інтелектуальної творчості, визначенням формули інтенсивної дослідницької праці, форм та методів виховання творчих здібностей, психологічних умов праці вченого опановується на основі знань, здобутих в курсі «Педагогіка та психологія вищої школи».

Особливо тісними є взаємозв'язки цього розділу курсу саме з психологічними дисциплінами: загальною психологією (методологічні прийоми та принципи, функціонування психічних процесів, станів і властивостей людини), психологією особистості (проблеми

самосвідомості, самооцінки, образу «Я», життєвого шляху), психологію творчості (творчі здібності особистості й особливості їх реалізації, активізація творчого потенціалу, а також умови формування і розвитку творчих особистостей в вищій школі), соціальну психологію (взаємини особистості з іншими людьми, соціальними групами, спільнотами, соціальними інститутами, суспільством загалом), психодіагностику (профдіагностика, профвідбір, розробка та використання професіограм), вікову і педагогічну психологію (можливості особистості на різних етапах онтогенезу), психологію праці (створення тренінг-програм для персоналу та керівників організацій, складання їх психологічних характеристик, психологічної експертизи інноваційних методик управління) та ін.

У свою чергу, здобута студентами в результаті вивчення навчальної дисципліни «Організація та методика НДР» система знань, умінь, норм і цінностей стане теоретичним підґрунтям подальшого вивчення таких навчальних дисциплін як «Інноваційні методи викладання у вищій школі», «Веб-технології в науково-дослідній діяльності», «Теорія та практика наукового редагування», а також при проходженні науково-педагогічної практики і підготовці дисертаційної роботи.

2.3. Мета вивчення дисципліни – розкрити теоретичні та організаційно-методичні засади наукової творчості, сформувані систему загальних та фахових компетентностей щодо ефективної підготовки та захисту дисертаційного дослідження.

2.4. Завдання вивчення дисципліни.

1. Сформувані цілісну систему знань в галузі організації та методики НДР, що стосуються теоретико-методологічного інструментарію дослідницької діяльності, її функцій, організаційно-методичних засад в умовах цифровізації наукової комунікації .

2. Розкрити особливості організації дослідницького процесу, специфіку його основних етапів, інноваційні підходи до форм, методів, засобів, інструментів праці науковця.

3. Навчити майбутніх дослідників та науково-педагогічних працівників раціональним інструментам реалізації наукового дослідження, розвитку творчого потенціалу.

4. Організувати реалізацію, формулювання, оформлення, апробації та захисту результатів дисертаційного дослідження.

2.5. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни.

Серед загальних компетентностей, які формуються в процесі вивчення навчальної дисципліни:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу у сфері культури і мистецтва на основі цілісної системи історичних і теоретичних знань та сформованих особистих художніх і морально-ціннісних орієнтирів.

ЗК 2. Здатність до роботи з усім спектром архівних, літературних, фахових, нотних, загальнонаукових, аудіо- та відео- джерел з урахуванням характерних ознак найважливіших тенденцій сучасного музикознавства, а також до застосування методологічних знань для осмислення особливостей світових, і, зокрема, українських історико-культурних, теоретичних та практичних реалій.

ЗК 3. Здатність працювати в міжнародному контексті з використанням сучасних інтернет-технологій для організації і забезпечення власної інноваційної наукової та педагогічної діяльності у підготовці наукових публікацій, звітів, ділової та особистої документації.

Серед професійних компетентностей:

СК 1. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у музичному мистецтві та дотичних до нього міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з музикознавства.

СК 2. Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення в освітньо-науковій діяльності.

СК 3. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти.

СК 4. Здатність дотримуватись етики досліджень, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.

СК 5. Здатність доцільно застосовувати новітні музикознавчі концепції, а також пояснювати сучасні музичні явища і процеси.

СК 6. Здатність аналітично мислити і практично застосовувати навички систематизації та узагальнення інформації, працювати з іншомовними науковими текстами за напрямом досліджень.

СК 7. Здатність самостійно здійснювати аналіз музичного твору та особливостей його функціонування у певному соціокультурному середовищі.

2.6. Результати навчання.

Очікувані результати навчання з дисципліни «Організація та методика науково-дослідної роботи»:

РН 1. Мати передові концептуальні та методологічні знання з музичної культури та мистецтва і на межі предметних галузей, а також дослідницькі вміння та навички, достатні для проведення наукових досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.

РН 3. Презентувати та обговорювати результати досліджень, наукові проблеми музичного мистецтва, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.

РН 5. Вміти працювати з найрізноманітнішими джерелами, здійснювати, обробляти, аналізувати та систематизувати отриману інформацію.

РН 6. Застосовувати загальні принципи та методи музикознавчої науки у власних наукових розвідках та у викладацькій практиці.

РН 8. Професійно викладати дисципліни музикознавчого циклу на рівні, що відповідає отриманій освітньо-науковій кваліфікації.

РН 9. Проводити науково-просвітницьку діяльність у галузі музичного мистецтва

РН 11. Планувати, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт у науково-педагогічній та музично-просвітницькій сферах діяльності.

3. Політика дисципліни

3.1. Політика виставлення оцінок (пропущені заняття, відпрацювання пропусків): кожна оцінка виставляється відповідно до розроблених викладачем та заздалегідь оголошених аспірантам критеріїв, а також мотивується в індивідуальному порядку на вимогу аспіранта; у випадку не відпрацювання аспірантом усіх передбачених семінарських та практичних занять до екзамену він не допускається; пропущені заняття обов'язково мають бути відпрацьовані. Форму і час відпрацювання аспірант та викладач взаємопогоджують.

3.2. Політика академічної поведінки та доброчесності (плагіат, поведінка в аудиторії): конфліктні ситуації мають відкрито обговорюватись в академічних групах з викладачем, необхідно бути взаємно толерантним, поважати думку іншого. Плагіат та інші форми недоброчесної роботи неприпустимі. Недопустимі підказки і списування у ході семінарських та практичних занять, контрольних завдань, на іспиті.

Норми академічної етики: дисциплінованість; дотримання субординації; чесність, академічна доброчесність; відповідальність; робота в аудиторії з відключеними мобільними телефонами.

4. Програма навчальної дисципліни:

Тематика курсу					
Тема, план лекції	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Науково-дослідницька діяльність: сутність та значення для суспільного прогресу 1. Ознаки, властивості та функції науки. 2. Нормативно-правова база розвитку наукової діяльності в Україні. 3. Науково-технічний	Лекція	5-12	2	6 балів	

потенціал України: загальна характеристика.					
Тема 2. Наукова комунікація як основа розвитку науки 1. Сутність та суб'єкти наукової комунікації. 2. Система інформаційного супроводу наукових досліджень. 3. Наукова школа як комунікаційний феномен.	Лекція, Семінарське заняття	7, 11, 12, 15, 19, 20	4	6 балів	
Тема 3. Категоріальний апарат науки 1. Сутність та особливості процесу наукового пізнання. 2. Поняття як інструмент наукового мислення. 3. Структура наукової теорії та її складові.	Лекція	7, 10, 11, 12	2	6 балів	
Тема 4. Організація і психологія наукового пізнання 1. Особливості організації інтенсивної дослідницької праці. 2. Психологічні умови праці вченого. 3. Принципи наукової організації праці.	Лекція, Семінарське заняття	5, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 17, 24	4	6 балів	
Тема 5. Система дослідницьких підходів і методів: загальна характеристика 1. Сутність та функції наукової методології. 2. Класифікація методів наукового пізнання. 3. Евристичний потенціал методів емпіричного та теоретичного рівнів дослідження	Лекція, Семінарське заняття	10-12, 23	4	6 балів	
Тема 6. Закони формальної логіки як основа наукового мислення 1. Логіка наукових доказів і спростувань. 2. Поняття наукового факту. 3. Логіка наукового доказу та спростування.	Лекція, Семінарське заняття	10-12, 23	4	6 балів	
Тема 7. Кваліфікаційні ознаки дисертації та етапи її виконання 1. Дисертація як	Лекція	3, 5, 9, 11, 12	2	6 балів	

кваліфікаційна наукова праця. 2. Критерії наукової новизни дисертаційного дослідження. 3. Етапи реалізації кваліфікаційної наукової праці.					
Тема 8. Методика збору та обробки наукового матеріалу 1. Відбір та аналіз джерельної бази дослідження. 2. Методи збору емпіричного матеріалу. 3. Академічна доброчесність: сутність та вимоги дотримання.	Лекція	1-5, 10-12, 16, 21-23	2	6 балів	
Тема 9. Формулювання та оформлення результатів наукового дослідження 1. Структура дисертації: вимоги до базових складових. 2. Особливості викладу основного тексту та методів дослідження. 3. Висновки до розділів та дисертації в цілому.	Лекція, Семінарське заняття	1-4, 10-12	4	6 балів	
Тема 10. Вимоги до апробації та захисту результатів дослідження 1. Система оприлюднення наукових результатів дисертантів. 2. Методика усних виступів та ораторська майстерність здобувачів. 3. Попередня експертиза результатів дисертаційних досліджень. 4. Підготовка та захист результатів дисертаційних досліджень.	Лекція	3, 5, 9, 11, 12, 16, 21-24	2	6 балів	

5. Тематика семінарських та практичних занять

Семінарське заняття №1

Тема: «Наукова комунікація: сутність та особливості функціонування»

Питання для обговорення:

1. Сутність науки як комунікаційного феномену. Суб'єкти наукової комунікації.
2. Система комунікаційних каналів доступу до наукової інформації.
3. Наукова школа як комунікаційний феномен.

Література: 7, 11, 12, 15, 19, 20

Семінарське заняття №2

Тема: «Психологічний інструментарій наукової творчості»

Питання для обговорення:

1. Сутність та особливості інтелектуальної творчості.
2. Форми та методи виховання творчих здібностей.
3. Психологічні умови праці вченого. Вимоги до організації робочого місця науковця.
4. Принципи наукової організації праці.
5. Формула інтенсивної дослідницької діяльності.

Література: 5, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 17, 24

Семінарське заняття №3

Тема: «Методологічний інструментарій дослідження як система»

Питання для обговорення:

1. Поняття та функції методології науки.
2. Проблеми класифікації методів наукового пізнання.
3. Дослідницький потенціал метатеоретичних підходів.
4. Кількісні та якісні методи наукових досліджень.

Література: 10-12, 23.

Семінарське заняття №4

Тема: «Логічні механізми наукового мислення»

Питання для обговорення:

1. Алгоритми механізмів наукового мислення.
2. Логіка наукових доказів і спростувань.
3. Особливості застосування законів логіки в науковому дослідженні.
4. Система логічних правил і операцій.

Література: 10-12, 23.

Семінарське заняття №5

Тема: «Критерії науковості результатів дослідження»

Питання для обговорення:

1. Дисертація як кваліфікаційна робота: нормативні вимоги до змісту та форми.
2. Постановка та формулювання наукової проблеми дослідження.
3. Обґрунтування критеріїв новизни, наукової та практичної значущості результатів дисертаційного дослідження.
4. Формулювання висновків і оцінка результатів дослідження.

Література: 1-4, 10-12.

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Система категорій наукового пізнання	2
2	Гігієна наукової праці	2
3	Загальнонаукові методи пізнання	2
4	Особливості застосування законів формальної логіки	2
5	Соціологічні методи пізнання	2
	Разом	10

6. Самостійна робота

№ п/п	Тематика	К-сть годин
1	Науково-дослідницька діяльність: сутність та значення для суспільного прогресу	6
2	Наукова комунікація як основа розвитку науки	8
3	Категоріальний апарат науки	8
4	Організація і психологія наукового пізнання	8
5	Система дослідницьких підходів і методів: загальна характеристика	10
6	Закони формальної логіки як основа наукового мислення	8
7	Кваліфікаційні ознаки дисертації та етапи її виконання	8
8	Методика збору та обробки наукового матеріалу	8
9	Формулювання та оформлення результатів наукового дослідження	8
10	Вимоги до апробації та захисту результатів дослідження	8
Разом:		80

7. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- екзамен;
- стандартизовані тести;
- аналітичні звіти, реферати, есе, збірки кейсів, тези доповідей, наукові статті;
- презентації результатів виконаних аспірантами практичних завдань;
- виступи з доповідями результатів дослідження на конференціях молодих вчених.

Рівень досягнення запланованих результатів навчання перевірятиметься за допомогою таких форм контролю:

- 1) взаємодія, вступ у комунікацію, здатність бути зрозумілим та толерантно ставитися до осіб, що мають інші світоглядні погляди – диспути, доповіді, бесіди, командні проекти;
- 2) знання, розуміння та дотримання етичних принципів науково-дослідницької діяльності – тестування, поточне опитування, моделювання практичних професійних ситуацій з метою вирішення етичних дилем, кейси, реферати, есе;
- 3) моделювання динаміки і вектору розвитку психокультури наукової комунікації – оцінювання результатів роботи в групах на семінарських та практичних заняттях;
- 4) пояснення критеріїв вибору та прогнозування комплексу коректних підходів та методів наукового дослідження – мозковий штурм, дискусія, захист реферату, тези доповіді, екзамен;
- 5) демонстрація соціально відповідальної та свідомої поведінки, слідування гуманістичним та демократичним цінностям у науково-дослідній, професійній та громадській діяльності – студентські презентації та виступи на наукових заходах, групова дискусія;
- 6) здійснення планування та психологічної корекції соціальних взаємин в складі наукової школи – наскрізні проекти, аналітичні звіти, реферати, есе-роздуми, презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

8. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Організація та методика НДР» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Для екзамену

Змістовий модуль 1 Теми 1-5	Змістовий модуль 2 Теми 6-10	Підсумковий контроль (екзамен)
30%	30%	40%
8-й тиждень	16-й тиждень	Екзаменаційна сесія

Шкала оцінювання:

За шкалою ТНЕУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Опорні інтернет-ресурси	1-10
2.	Навчальні посібники; нормативні документи	1-10
3.	Силабус;	1-10
4.	Збірка кейсів, тестових і контрольних завдань для поточного оцінювання навчальних досягнень аспірантів;	1-10
5.	Засоби підсумкового контролю (комплект тестових завдань для підсумкового контролю);	1-10

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела

1. Бібліографічний запис, бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання : ДСТУ 7.1:2006. - Чинний від 2007 – 06 – 01. – Київ : УкрНДНЦ, 2006. – 76 с.
2. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання : ДСТУ 8302: 2015. – Вид. офіц. – Чинний від 2015 – 06 – 22. – Київ : УкрНДНЦ, 2016. – 16 с.
3. Вимоги до оформлення дисертації : затверджено наказом Міністерства освіти і науки України 12.01.2017 № 40. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17>.
4. Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила: ДСТУ 3582-97. – Введ. 01.07.98. – Київ : Держстандарт України, 1998. – 16 с.
5. Порядок присудження наукових ступенів : затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/567-2013-%D0%BF>.
6. Про вищу освіту : Закон України від 1 лип. 2014 р. № 1556 // Відом. Верховної Ради України. – 2014. – №37/38. – Ст. 2004.
7. Про наукову і науково-технічну діяльність : закон України від 26 листоп. 2015 р. № 848 // Відом. Верховної Ради України. – 2016. – №3. – Ст. 25.

8. Про освіту : закон України від 5 верес. 2017 р. № 2145 // Відом. Верховної Ради України. – 2017. – №38/39. – Ст. 380.

9. Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії : постанова Кабінету Міністрів України відмінно 6.03.2019 р. №167. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2019-%D0%BF>.

10. Фаренік С. А. Логіка і методологія наукового дослідження / С. А. Фаренік. – Київ : Вид-во УАДУ, 2000. – 340 с.

11. Шейко В. М. Наукова творчість у галузі культурології і мистецтвознавства : навч. посібник / В. М. Шейко, Ю. П. Богущкий, Н. М. Кушнарєнко ; Харків. держ. акад. культури, Ін-т культурології, Нац. акад. мистецтв України. – Харків : ХДАК, 2016. – 329 с.

12. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідної діяльності: підручник / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко. – 7-ме вид. стер. – Київ : Знання, 2008. – 310 с.

Додаткові джерела

13. Бебик В.М. Інформаційно-комунікаційний менеджмент у глобальному суспільстві: психологія, технології, техніка публік рилейшнз : монографія. – Київ : МАУП, 2005. – 440 с.

14. Гуманєнко О. О. Особливості типологічної характеристики рецензій на наукові твори / О. О. Гуманєнко // Наук. записки. – 2011. – №3 (36). – С. 119-125.

15. Ільганаєва В. Інформація та знання в соціально-комунікаційних процесах / В. Ільганаєва // Освіта регіону. Політологія. Психологія. Комунікації. – 2009. – № 2. – С. 149-153.

16. Мельник Ю. Б. Методика підготовки до наукової доповіді / Ю. Б. Мельник // Теорія і практика управління соціальними системами. – 2012. – №1. – С. 29.

17. Розвиток творчого потенціалу майбутнього фахівця : моногр. / Т. О. Дмитренко, К. В. Яресько, Т. В. Колбіна та ін. – Херсон : ПП Вишемирський В. С., 2014. – 424 с.

18. Шейко В. Харківська вища школа бібліотечно-інформаційної та книгознавчої освіти в контексті історії та сьогодення : до 75-річчя Харківської державної академії культури / Василь Шейко, Наталя Кушнарєнко // Вісн. Кн. палати. – 2004. – №7. – С. 29-33.

19. Шейко В. Харківська наукова школа книгознавства, бібліотекознавства та бібліографознавства: система комунікаційних зв'язків / Василь Шейко, Наталя Кушнарєнко, Алла Соляник // Вісн. Кн. палати. – 2012. – №10. – С. 45-48.

20. Шейко В. Харківська наукова школа книгознавства, бібліотекознавства та бібліографознавства: система комунікаційних зв'язків / Василь Шейко, Наталя Кушнарєнко, Алла Соляник // Вісн. Кн. палати. – 2012. – №11. – С. 40-45.

Інформаційні ресурси

21. Грабовська Т. О. Тепла О. М. Методичні рекомендації з підготовки і написання наукової доповіді та організації конференції [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://elibrary.nubip.edu.ua/4862>. – Назва з титул. екрана.

22. Методичні рекомендації щодо організації роботи над науковою доповіддю (рефератом) з обраної наукової спеціальності [Електронний ресурс] / за заг. ред. В. П. Гондюла. – Режим доступу: http://science.univ.kiev.ua/.../Rekomend_referet. – Назва з титул. екрана.

23. Основи наукових досліджень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/books-text-3044.html>. – Назва з титул. екрана.

24. Самсонова О.О. Роль мотивації у процесі управління науково-дослідною діяльністю студентів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nauka.zinet.info/15/samsonova.php>

Повнотекстові електронні бібліотеки

1. Харківська державна академія культури: <http://c.ac.kharkov.ua>;

2. Національна бібліотека України В.І. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>;

3. Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка: <http://www.korolenko.kharkov.com>;

4. Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого: <http://www.nplu.org>